

DISPECERUL ENERGETIC NATIONAL

Blvd. Hristo Botev 16-18, sector 3, cod 030236 BUCURESTI

Tel.: +40213035613 Fax: +40213035630

Recomandari

privind cunostintele necesare personalului de comanda operativa al DLC

(centru de dispecer local pe centrala) al CEE

I. Reglementari utilizate in exploatarea, comanda si conducerea operativa a SEN

1. Codul Tehnic al RET. Regulamentul pentru conducerea prin dispecer in Sistemul Electroenergetic National (partea a III-a din Codul Tehnic al RET);
2. Norma Tehnica 51 – Conditii tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public, pentru centralele electrice eoliene;
3. Codul Tehnic al RED;
4. NTE009/01.10.2010 – Regulament general de manevre in instalatiile electrice (RGM);
5. Codul Comercial al Pietei Anglo de Energie Electrica;
6. Legea Energiei Electrice si a Gazelor Naturale (Legea nr. 123/2012).

II. Statiile electrice si grupurile generatoare din CEE aflate in comanda operativa a DLC

1. Schemele de conexiuni ale statiilor electrice de transformare din CEE. Tipul statiei, componenta, schema normala de functionare, instalatii electrice din dotare;
2. Reteaua electrica componenta a unei CEE;
3. Echipamentele primare. Aparatajul primar de comutatie, aparataj de masura si protectie. Descriere, principii de functionare, rol, caracteristici tehnice principale si interblocaje;
4. Echipamentele secundare pentru comanda, semnalizare, masurare, protectie si automatizari. Descriere, functii de comanda, semnalizare, masurare, contorizare, protectie si automatizare, rol si caracteristici tehnice;
5. Transformatoare de forta, liniile electrice aeriene si liniile electrice subterane, transformatoare de masura. Descriere, principii de functionare, caracteristici tehnice;

6. Funcțiile de protecții și automatizările transformatoarelor de putere și ale liniilor electrice. Tipuri de protecții (electrice și tehnologice), tipuri de automatizări, relee utilizate și principii de funcționare;
7. Tipurile de grupuri generatoare eoliene din CEE. Descriere, principii de funcționare, caracteristici tehnice;
8. Protecțiile generatoarelor electrice eoliene. Tipuri de protecții (electrice și tehnologice) și relee utilizate, principii de funcționare;
9. Reglajul tensiunii în instalațiile proprii (110 kV, medie tensiune, servicii interne curent alternativ și curent continuu); mijloace de reglaj;
10. Funcțiile de reglaj (buclele de reglaj) la nivelul CEE privind P, Q, U. Tipurile de funcții de reglaj, consemne de funcționare, alegere regimuri, mijloacele/instalațiile de reglaj, elementele comandate, descrierea proceselor reglate. Diagrama P – Q. Parametrii de calitate ai energiei electrice. Caracteristici de trecere peste defect;
11. Sistemele SCADA ale stațiilor CEE și ale CEE. Arhitectura, schimbul de date și informațiile gestionate, modul de operare (comanda, supraveghere etc.);
12. Serviciile interne de curent alternativ și de curent continuu ale stațiilor și ale centralelor. Scheme de alimentare, automatizări utilizate, caracteristicile tehnice ale echipamentelor de comutație și protecție.

III. Convenții, instrucțiuni și proceduri proprii DLC

1. Convențiile de operare încheiate între gestionarii CEE și DLC;
2. Convențiile de exploatare încheiate între gestionarii CEE și operatorii de rețea;
3. Ordinele de investire cu atributele autorității de conducere prin dispecer. Ordinele de investire primite de la centrele de dispecer cu autoritate de decizie. Ordinele de investire interne, pentru echipamentele care nu se află în autoritatea de decizie a altor centre de dispecer;
4. Programe anuale, lunare și zilnice de retragere din exploatare ale echipamentelor din gestiunea CEE, aflate în comanda operativă a DLC;
5. Programe de probe și punere în funcțiune. Proceduri specifice probelor de punere în funcțiune;
6. Instrucțiuni specifice de securitate a muncii pentru instalațiile aflate în comanda operativă a DLC;
7. Principiile de lichidare a avariilor în instalațiile conduse operativ, inclusiv în lipsa legăturilor telefonice cu centrele de dispecer superioare. Instrucțiuni și proceduri specifice;

8. Fisele de reglaj protecții ale echipamentelor din stațiile CEE și din CEE.

IV. Proceduri specifice funcționării Pieței de Echilibrare, cu accent pe:

1. Declarație de Disponibilitate;
2. Notificare fizică;
3. Oferta zilnică;
4. Participant la Piața de Echilibrare;
5. Parte Responsabilă cu Echilibrarea.

Mențiuni:

- după parcurgerea stagiului de pregătire, autorizarea personalului de comandă operativă al unui DLC se realizează în urma unei examinări de către o comisie constituită în cadrul unității gestionare a DLC. În conformitate cu capitolul 26 – articolul 275/pag. 147 al Codului Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, partea a III-a Regulamentul pentru conducerea prin dispecer a SEN, din comisia de examinare trebuie să facă parte și șeful centrului de dispecer superior sau un delegat al acestuia;
- autorizarea personalului de comandă operativă al unui DLC trebuie efectuată anual în conformitate cu capitolul 26.2 – articolul 284 al Codului Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, partea a III-a Regulamentul pentru conducerea prin dispecer a SEN, din comisia de examinare trebuind să facă parte și un reprezentant al DEN.

**Director Direcție Operativă
Marian CERNAT**